

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 2 (4 linije)

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 302 (12.627)

Trst, torek, 23. decembra 1987

Včeraj

Slovesno obebežen dan JLA

BEOGRAD — Včeraj so po vseh enotah in šolah Jugoslovanske ljudske armade slovesno obeležili dan JLA. Na slovesnostih so prebrali čestitko predsedstva SFRJ pripadnikom oboroženih sil, dokaze in odredbe o napredovanjih, odlikovanjih, nagradah in pohvalah. Priznanja so prejele starešine, gojenci, vojniki in civilne osebe v službi JLA za uspehe v krepitevi vojne pripravljenosti in notranjepolitične enotnosti v enotah in šolah JLA.

Predsednik predsedstva SFRJ Sinan Hasani in člani predsedstva so z najvišjimi funkcionarji federacije včeraj sprejeli delegacijo oboroženih sil Jugoslavije, ki jo je vodil zvezni sekretar za ljudsko obrambo admiral flote Branko Mamula. Predsednik Hasani je med drugim poudaril, da se je treba v razmerah zaostrenih mednarodnih in še posebej vojaško političnih odnosov in zapletenih notranjih gibanj energično in organizirano boriti proti vsem protisocialističnim silam, ki čedalje bolj agresivno napadajo temeljne pridobitve revolucije, najpogosteje v sodelovanju ali ob podpori sovražnika od zunaj, pri čemer svoje udarce vse bolj pogosto usmerjajo v JLA, njen položaj in ugled, njene ljudi — starešine in vojnike, je med drugim dejal zvezni sekretar za ljudsko obrambo general flote Branko Mamula.

Senat je v nedeljo odobril osnovni proračunski dokument za leto 1987

V končnem besedilu finančnega zakona tudi 33 milijard lir za našo manjšino

Del te vsote pa bo namenjen italijanski manjšini v Jugoslaviji
Z glasovi večine in desnice zavržen popravek KPI - Drugi ukrepi za našo deželjo

Sivi izid nič proti nič

SANDOR TENCE

Ob splošni brezbrzičnosti javnega mnenja je torej senat odobril finančni zakon, ki je formalno gledano najpomembnejši vladni sklep v letnem poslovanju, neke vrste sprave, po katerem bi morali državljani pravzaprav presoditi, kaj nameravajo predsednik vlade in ministri narediti v novem letu. Skratka, kakšne so njihove ambicije in kakšne načrte imajo za reševanje perečih družbenih problemov, ki od blizu zanimajo vsakega izmed nas. Ta upravičena vprašanja so tudi tokrat ostala brez odgovora, tako ni nikomur jasno, ali bo vlada, kot se je v senatu obvezal predsednik Craxi, po novem letu res revidirala tako imenovani »davek na zdravje«. Na srečo, da so liberalci vseskozi glasno polemizirali ter nekajkrat celo zagrozili z vladno krizo (resnici na ljubo jim nihče ni verjel), pri čemer so pomagali novinarjem, ki bi v nasprotnem primeru imeli malo argumentov za osvetlitev finančnega zakona.

Leto 1986 se za drugo Craxijevo vlado izteka brez velikih očitkov, a tudi brez velikih zaslug, s sivim neodločenim izidom (nič proti nič), ki ne zadovoljuje nikogar. Od ekipe, ki je imela pred sabo izključno le vprašanje spomladanske zamenjave trenerja (predaja štafete na čelu predsedstva vlade), verjetno res nismo mogli zahtevati, da bo naredila kaj več od tega, kar smo v resnici pričakovali. S tem pa seveda ne moremo reči, da je vlada v zadnjih mesecih stala križem rok.

V tem letu je inflacija precej padla, kar pomeni, da so pristojni ministri skrbno nadzorovali rast cen in istočasno tudi plač, nekoliko manj pa dobičke in torej investicije v zasebnem sektorju. Za padec inflacije pa ne nosi zaslug edinole vlada, saj je ta pojav tesno povezan z mednarodnimi gospodarskimi procesi, zlasti s ceno nafte in z vrednostjo dolarja. Strokovnjaki napovedujejo, da se bo italijanski ekonomski vzpon nadaljeval vsaj še dve leti, kar pomeni, da ima vlada odprto pot pri naporih za omejitve državnih izdatkov in za sanacijo ogromnega javnega primanjkljaja. Z druge strani pa ne gre pozabiti, da sta Craxi in An-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RIM — Proračunska postavka notranjega ministrstva, ki namenja 33 milijard lir slovenski manjšini v Italiji in italijanski manjšini v Jugoslaviji, je od nedelje državni zakon. Senat je namreč z odobritvijo finančnega zakona potrdil sklep poslanske zbornice, ki je v začetku novembra na predlog vladnih strank ter zakladnega ministra Gorie poenotila podporo obema manjšinama in jo istočasno skrčila za dve milijardi lir. Omenjena sredstva so sedaj takole razdeljena: 8 milijard za leto 1987, 12 milijard za leto 1988 ter 13 milijard za leto 1989.

Senatorji petstrankarskega zavezništva, ki se jim je v glasovanju pridružila skrajna desnica, so po pričakovanju zavržili komunistični popravek (prva podpisnica senatorka Gerbčeva), ki se je zavzemal za korenito spremembo celotnega mehanizma dodeljevanja teh finančnih sredstev. KPI je namreč v prvi vrsti mnenja, da poenotenje podpor odkrito tolmači stališča nekaterih vladnih strank, ki so prepričane, da je treba odprta vprašanja obeh manjšin reševati vzporedno, torej v skladu z nesprejemljivo teorijo »reciprocnosti«. Z druge strani pa se

komunisti polemično sprašujejo, kako in po kakšnih kriterijih bo vlada sploh razdeljevala ta sredstva. Popravek senatorke Gerbčeve je zato stremel po ločitvi te proračunske postavke in po točnih političnih obvezah, ki pa jih vlada ni znala (ali hotela) dati.

Gerbčeva je v svojem posegu poudarila, da bi moralo za finančna sredstva Slovcem v Italiji skrbeti notranje ministrstvo, sredstva za Italijane v Jugoslaviji pa bi morali črpati iz proračuna zunanega ministrstva, tudi zato, da se prepreči nevarnost trenj in nesoglasij med manjšinama. Za našo skupnost je zato KPI predlagala 35 milijard lir podpore v triletnem 1987-89, za Italijane pa 18 milijard lir. Večina pa ni bila tega mnenja in je v celoti potrdila sklep poslanske zbornice. Za amandma so poleg komunistov glasovali še senatorji neodvisne levice in predstavniki narodnih manjšin, ki so zastopane v parlamentu.

Senat je v nedeljo potrdil tudi vse obveznosti v finančnem zakonu, ki od blizu zanimajo deželjo Furlanije-Juljsko krajino. To se pravi 75 milijard za gradnjo avtocestnega mejnega

prehoda med Italijo in Avstrijo na Trbižu, nadaljnjih 850 milijard za obnovo potresnega opazovališča ter 14 milijard za podaljšanje veljavnosti goriske proste cone. V proračune raznih ministrstev pa so vključene tudi naložbe za celovito izvajanje osimskega sporazuma, za finančno kritje načrtovanega zakona za razvoj obmejnih področij ter redne in izredne podpore v korist tržaškega pristanišča. (st)

Pilitteri novi milanski župan

MILAN — Socialist Paolo Pilitteri je novi milanski župan. Izvoljen je bil v nedeljo z glasovi petstrankarske večine. Ista večina je izvolila tudi občinski odbor, v katerem je številčna razdelitev med strankami enaka kot pri prejšnjem odboru. Pilitteri, ki je svak predsednika vlade Craxija, je zamenjal Carla Tognolija, ki je bil 11 let milanski župan.

Soglasna ugotovitev na nedeljskem posvetu KPI v Gradežu

Italija in Jugoslavija morata čimprej skleniti sporazum o ribolovu na Jadranu

MARKO WALTRITSCH

GRADEŽ — Na kompleksni problem ribolova na Jadranu je treba gledati mimo tragičnega dogodka, ki je pred mesecem dni terjal smrt gradeškega ribiča, v širšem okviru celotnega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Zerinova smrt je samo potpisnila v ospredje vprašanje ribolova v Jadranskem morju, o čemer se razpravljata toliko časa. Brez dvoma bo to pospešilo rešitev predolgo odprtih vprašanj.

Ta problematika je prišla na dan na nedeljskem posvetu o ribolovu na Jadranu in o mednarodni kooperaciji na tem področju, ki ga je KPI priredila v nedeljo v Gradežu. Ni šlo za kak mednarodni posvet, pa čeprav so se vabilu prireditelja odzvali tudi zastopniki ZKS, marveč za notranjo italijansko razpravo o tem vprašanju. Poleg komunistov so na posvet prišli tudi zastopniki drugih političnih skupin in še zlasti tisti iz najbolj zainteresiranih krajev: Gradeža, Marana, Chioggie, Ancone.

Brez dvoma najbolj tehtno in tudi najbolj zanimivo je bilo poročilo poslanca Paola Guerrinija, člana komisije poslanske zbornice za kmetijstvo in ribištvo. Podrobno je razčlenil italijansko-jugoslovanske odnose na Jadranu. Italijanski ribiči ulovijo letno 1.400.000 ton rib. Polovico tega ulovijo v Jadranskem morju. Ulov jugoslovanskih ribičev na Jadranu je malenkosten: komaj eno desetino italijanskega ulo-

va. Vendar pa italijanski ribiči potrebujejo za ribolov vode vzdolž jugoslovanske obale. Zaradi tega je tovrstni sporazum med sosednjima državama nujno potreben. Kar Italija potrebuje, to mora tudi plačati. Potrebno je sodelovanje. Sedaj je v teku razprava o dveh vprašanjih: o četverkotniku v Tržaškem zalivu ter o ustanovitvi mešanih družb med ribiči obeh strani Jadrana. KPI je za čim hitrejšo sklenitev sporazumov. Istočasno pa bo KPI zahtevala od rimske vlade, naj, skupno z jugoslovansko, priredi konferenco o jadranskih vprašanjih. Napovedal je tudi posvet Zadržne zveze o ribolovu, ki bo v kratkem v Anconi.

Za čim hitrejši sporazum med državama se je izrekel tudi Jože Utenkar, izvršni sekretar CK ZKS. Ko bi bili hitro ratificirani sporazumi o ribolovu ne bi bilo prišlo do tragičnega dogodka v zalivu. Dejal je, da se morata sodelovanje in prijateljstvo med Jugoslavijo in Italijo razvijati na vseh ravneh, z medsebojnim spoštovanjem, nevmešavanjem, spoštovanjem mej. Omenil je slovensko manjšino v Italiji in italijansko v Jugoslaviji, rekoč, da uredničevanje njihovih nacionalnih pravic bi prispevalo k utrjevanju razumevanja in sodelovanja med sosedoma.

Podrobno analizo problemov ribičev Furlanije-Juljske krajine je orisal deželni svetovalec Paolo Padovan. Sedanje deželne zakone je treba posodobiti in izboljšati. Omenil je tudi tozadevno zakonodajo

EGS ter dejal, tako kot še nekateri drugi poročevalci, da je Italija doslej premalo izkoriščala ugodnosti, ki jih ta že dolgo nudi. O tem je govoril tudi zastopnik Zadržne zveze Ettore Ianni. Sicer je kritiziral evropsko zakonodajo, ker da podpira ribiške flote severnih dežel, medtem ko so mediteranske flote zamernjene.

Poleg pozdravnih besed gradeškega župana Zanettija in podžupana Dissetta, ki sta si zazelela čimprejšnjo rešitev nerazčičenih vprašanj med sosedoma, so se v diskusijo oglašili tudi nekateri najbolj prizadeti, tj. ribiči iz Gradeža, Marana in Chioggie. Ti povsem ne soglašajo z vladnimi predlogi o kooperaciji z Jugoslavijo. Imajo marsikateri pomislek, ki izvira iz lokalističnih teženj, prav tako kot je prišlo do različnih stališč med ribiči Splita, Zadra in drugih krajev na jugoslovanskih straneh. Ribiče namreč žuli predlog, da bi v četverkotniku lahko ribarilo le 40 čolnov iz kar desetih občin. Kdo bo dobil dovoljenje, se sprašujejo v Gradežu, ko je vendar samo v tem kraju 100 ribiških bark?

Nujno bi bilo, menijo ribiči, da bi vlada pozimi dala ribičem odškodnino. Ti bi ostali doma, v morju bi se v tem preporu zredil nov ribji zarod. O pravilnem izkoriščanju morja je govoril predvsem prof. Giuliano Orel s Tržaške univerze. O njegovem pose-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Namizni tenis: v ženski A ligi

Po sobotnih uspehih v nedeljo poraz krasovk

COCCAGLIO (BRESCIA) — Po dveh lepih zmagah v soboto je ženska ekipa Krasa Globtrade v nedeljo v prvi ženski italijanski ligi izgubila proti Coccagliu, ki je v tej skupini tudi zanesljivo v vodstvu. Krasovim dekletom za malo ni uspel lep podvig, da bi premagala tudi Coccaglio. Izgubile so namreč tesno s 3:4.

Naše predstavnice so bile zelo blizu zmagi.

V prvi tekmi je Bernardičeva brez večjih težav premagala Corbettovo, zato pa je bilo drugo srečanje med Sonjo Doljak in Andreonejevo zelo pomembno. Sonji se je za las izmuznila zmaga iz rok, saj je v tretjem nizu že vodila, nato pa pri izidu 9:9 zgrešila servis, nato pa še imela smolo.

NADALJEVANJE NA 9. STRANI

Košarka: v moški B ligi

Visoka zmaga jadrancev

V zadnjem letošnjem nastopu so Jadranovi košarkarji v nedeljo v Trstu pred približno 1.000 gledalci zasluženo in visoko premagali moštvo Castelfranca s 100:80 (43:41). Naši košarkarji v prvem polčasu niso igrali najbolje, v drugem pa so bili očitno boljši od gostov in slavili zmago s stotico.

Zaradi praznikov bodo sedaj jadranci imeli krajši premor. Prvenstvene boje bodo nadaljevali 3. januarja.

NA 10. STRANI

Ministri EGS pošteno omejili državne podpore ladjedelnicam

BRUSELJ — Ministri za industrijo EGS so se dogovorili za nov režim o urejevanju državne pomoči ladjedelnicam v obdobju 1987-90 (sedanji zapade konec tega leta). Od januarja ne bodo smele državne podpore preseči 28 odstotkov proizvodnih stroškov pri gradnji velikih in 20 odstotkov pri gradnji majhnih ladij. To pomeni seveda udarec za tiste članice EGS, katerih ladjedelstvo ni posebno konkurenčno.

Včerajšnji sklep je v nasprotju s priporočilom Evropskega parlamenta, naj se državne podpore sučejo med 26 in 35 odstotki glede na tipologijo ladij, pa tudi z ugotovitvijo zahodnoevropskega združenja ladjedelnic AWES, da mora pomoč znašati najmanj 30-31 odstotkov, drugače bodo začele šibkejšje ladjedelnice propadati. Komunistični evroparlamentarec Giorgio Rossetti meni, da bo omejitev državnih podpor zmanjšala proizvodno zmogljivost ev-

ropskih ladjedelnic, ki je bila v zadnjih 10 letih še itak polovično okrnjena, a v nekaterih državah naj bi spravila celo v nevarnost »nacionalno avtonomijo« te industrijske panoge. Rossetti dodaja, da bo treba še preveriti, kakšno je bilo zadržanje rimske vlade pri vseh zadevi, »kajti vsakdo mora prevzeti del odgovornosti, ki mu pritiče«.

Minister za trgovinsko mornarico Degan, ki je zastopal Italijo na pogajanjih in glasoval proti odločitvi, je izjavil, da bo ta prizadela graditelje manjših ladij, se pravi tisti sektor, ki je že v krizi in ki bi potreboval največ pomoči spriču hude konkurence Japonske in Južne Koreje: še sreča, da niso ministri osvojili predloga komisije EGS o komaj 26-odstotnih državnih podporah. Brez omejitve ostanejo le podpore za gradnjo ladij po naročilu držav in razvoju.

Saharov se vrne danes v Moskvo

MOSKVA — Akademik in Nobelov nagrajenec za mir Andrej Saharov se po šestih letih izgnanstva v 400 kilometrov oddaljenem Gorkiju vrne danes z ženo Jeleno Bonner v Moskvo. Kaže pa, da se ne bosta nastanila na lastnem domu, ampak v stanovanju, ki jima ga je dala na razpolago Akademija znanosti. Ta bo očetu sovjetske vodikove bombe tudi ponudila delo na področju nadziranja jedrskih in termonuklearnih elektrarn, kar z drugimi besedami pomeni, da bo fizik zadolžen za proučevanje tragičnih posledic černobilske katastrofe, oziroma za njihovo odstranjevanje.

Tako imenovana »skupina za vzajemno zaupanje med SZ in ZDA« je ob pomilititvi Saharova prosila Gorbačova, naj enako ukrepa nasproti vsem »političnim jetnikom«.

● Posvet KPI

NADALJEVANJE S 1. STRANI

gu, ki ga je sicer imel tudi pred drugimi forumi, bi kazalo posebej pisati. Ker so nekateri govorniki dali v isti koš sporazum o ribolovu med Italijo in Jugoslavijo ter ovrednotenje lagune (dan prej je bil o tem posvet v Maranu), so ribiči povedali, da gre za dve čisto različni vprašanji.

Posvetu so prisostvovali številni gostje. Poleg že navedenih govornikov omenimo še Igorja Hrvatina, ki pri CK ZKS odgovarja za mednarodne odnose, jugoslovanskega konzula v Trstu Marja Banka, tajnika SKGZ Duška Udoviča, župana ribiškega mesta Marano Regenija. Odveč bi bilo naštevati druge.

Deželni tajnik KPI Viezzi, ki je posvet sklenil, je dejal, da bodo komunisti še pred zahtevo po prenovi deželnih zakonov o ribištvu imeli več posvetov z vsemi zainteresiranimi ribiči in njihovimi zastopstvom. Uporaba orožja na morju ni utemeljena, je dejal Viezzi, še enkrat potrdil obsodbo KPI do takega nastopanja, ter izrazil zadovoljstvo, da je bila posadka jugoslovanskega miličniškega čolna suspendirana, dokler se sodna preiskava ne zaključi. Zamenja za tako nevarnost pa mora biti hiter in učinkovit sporazum. Nima pa nikakega razloga politika povračil in zaprtosti, ki so jo začeli Deželna vlada in nekatere krajevne uprave pri nas. Problemi se rešijo z dialogom, ne z zaprtostjo. Viezzi je potrdil tudi zahteve ribičev, da je treba na vprašanja mednarodne kooperacije in uporabe lagune gledati ločeno. Od deželnega odbora F-JK bodo komunisti zahtevali, da stvar sproži tudi znotraj skupnosti Alpe Adria.

MARKO WALTRITSCH

■ LECCE — Franco Freda je spet na prostosti. Neonacista, ki je bil vrsto let osrednji obtoženec v preiskavah o strašnem pokolu iz leta 1969 v milanski Kmečki banki na Trgu Fontana, a so ga avgusta 1985 na procesu v Bariju oprostili zaradi pomanjkanja dokazov, so izpustili iz zapora sinoči na osnovi novega zakona o odpustu.

Protestirajo v glavnem zoper birokracijo

Študentske demonstracije iznenadile kitajsko vlado

PEKING — Tudi na Kitajskem je študentsko gibanje dvignilo glavo in organiziralo zdaleč najpomembnejše demonstracije, kar jih je doživela Deng Xiaopingova vlada.

Študentsko protestno gibanje naj bi vzklilo pred približno petnajstimi dnevi v univerzah Hefei in Wuhan v središču države, nakar pa je val demonstracij postopoma zajel še Šanghaj, kjer se je proti koncu prejšnjega tedna na tisoče študentov zgrnilo na ulice in zahtevalo od vlade »več demokracije« in »svobode«. Zahteve kitajskih študentov pa se v bistvu ne razlikujejo veliko od načrtov politične reforme, za katero se prizadevajo vodilni kadri države v ostrem nasprotju s konservativnim krilom vlade, ki se upira vsakršnim reformam.

Študentske demonstracije, ki so delno iznenadile vlado, skrbijo vodstvo države predvsem zaradi tega, ker bi jih znali »sovražniki reform« instrumentalizirati in jih predočiti Kitajcem kot negativne posledice preneglega

uvajanja Deng Xiaopingovih reform. Kitajski študentje dejansko predstavljajo glas novih generacij, ki se dviga proti birokratskim sponam partijskega vodstva. Študentje, ki demonstrirajo proti »vsestranski premoči komunistične partije«, naj bi pri tem mislili predvsem na partijsko birokracijo, ki po mnenju samega Deng Xiaopinga zaskrbljujoče zavira izvajanje državnih načrtov gospodarskega napredka.

Sodeč po tem, kar so tiskovnim agencijam povedali nekateri tujci, ki študirajo na kitajskih univerzah, je šanghajska demonstracija potekala povsem mirno, kljub policijskim odredom, ki so vseskozi spremljali spredov. Od istih informacijskih virov so tiskovne agencije zvedele tudi za slične študentske manifestacije v Nankingu.

Povsem drugačne informacije pa je posredovala tiskovna agencija Nova Kitajka, ki je obsodila demonstracije in zabeležila tudi vrsto izgredov in pretopov med demonstranti in policijo v civilu.

Vremenske napovedi so zelo slabe

Za praznike nam obetajo dež, sneg, mraz in burjo

RIM — Od danes dalje pa vse do božiča in Štefanovega bo Italija razdeljena na dvoje: v zgornjem in srednjem Jadranu, vsehviš Jug, na Siciliji in Sardiniji bo snežilo in deževalo, v ostalih predelih pa pretežno jasno do delno oblačno. Obe meteorološko različni Italiji bo povezoval izreden mraz, ki ne bo pritiskal samo v hribovitih krajih, ampak tudi v ravnini. Najnižje temperature bodo segle do -10, najvišje pa tudi ne bodo segle nad ničlo.

Te napovedi je vremenska služba sporočila tudi civilni zaščiti, da se bo znala ravnati. Po njenih predvidevanjih bo od danes pa vse do 26. decembra hladen zrak s severozahodne Evrope vdiral v naše kraje in prinašal sneg, dež in poledico. Za Trst napovedujejo burjo in visoko plimo v laguni. Ohladitev je nastopila že včeraj. Na ledeniku v Val Senalesu so izmerili minus 23, v Bocnu in Meranu pa minus 10 stopinj.

O snežnih padavinah poročajo tudi iz Črne gore in Makedonije.

Še o vprašanju Titove štafete

LJUBLJANA — »Člani predsedstva RK SZDL Slovenije so razpravljali včeraj tudi o zapletih v zvezi s Titovo štafeto in s sklepno prireditvijo na Dan mladosti v Sloveniji. Obsodili so akcijo nekaterih ljubljanskih študentov na Plečnikovem trgu, ki je ne samo izjemno nekulturno dejanje, temveč je vredna obsodbe, ker izključuje kakršenkoli dialog o štafeti ter o njeni konkretni obliki v Ljubljani, Sloveniji in Jugoslaviji.« je dejal Jože Smole. V nadaljevanju je pristavil, da je v akciji sodeloval le del študentov in bi bilo nesmiselno akcijo povezovati z razpoloženjem ljubljanske mladine.

Predstavniki mladine Danijel Božič je v uvodnem podajanju podajal novo vsebinsko podobo praznovanja, kakršno so si zamislili slovenski mladinci in jo bo doreklo na današnji seji tudi predsedstvo mladinske konference. Medtem ko torej po njegovih besedah praznovanje v Sloveniji ni sporno, pa sklepna prireditev v Beogradu še razburja slovenske mladince, saj bi radi dali novo vsebino tudi tej. Predsedstvo je v celoti podprlo sklepe predsedstva RK ZSMS, ki bo prireditev izvedlo v skladu z izzivom časa in v skladu z vsemi različnostmi, ki obstoje ne samo v Jugoslaviji, pač pa tudi v Sloveniji.

● Sivi izid nič proti nič

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dreotti močno prispevala, da se je italijanski ugled v svetu precej dvignil in da Italija res ni več Pepelka, ki so jo industrializirane države le iz vlijudnosti vabile na stanke.

Ob vsem tem pa je treba poudariti, da je vladni program ostal v marsičem samo na papirju in torej na ravni obljub in neizpolnjenih obvez. Napovedane institucionalne reforme, ki imajo za cilj posodobitev parlamentarne in morda tudi volilnega sistema, so nasledle v močvirje jalovih polemik med strankami in isto velja tudi za ambiciozne programe v boju zoper korupcijo, zlasti mladinsko brezposelnost, ki ostaja v povprečju med najvišjimi v Zahodni Evropi. Dosti se je govorilo, a malo naredilo, za izvajanje tako imenovanih velikih reform, npr. davčnega sistema, ki je zakostenel in večkrat v nasprotju z ustavnim načelom, po katerem bi moral vsak državljan

plačati davke v skladu s svojim dohodkom. Tudi zdravstveni sektor doživlja precej hudo krizo, ki jo državljanji občutimo na lastni koži predvsem takrat, ko pridemo v stik z javnimi zdravstvenimi strukturami. Da ne govorimo o šoli, ki iz dneva v dan krepko zaozostaja za družbenimi in gospodarskimi procesi v državi.

Obracun, kot vidimo, še zdaleč ni rožnat, kot tudi niso rožnate politične perspektive sedanje petstrankarske koalicije. Ladja vladnega zavezništva se počasi potaplja in ministri le s težavo mašijo luknje v palubi, ki so vsak dan večje. Nekateri pravijo, da je za negotovo plovbo kriv krmar in da ga bo treba zato marca ali aprila zamenjati, seveda če ne bo prej prišlo do brodoloma. Drugi pa so mnenja, da bi morala ladja čimprej korenito spremeniti smer plovbe, čeprav na obzorju leta 1987 ni (žal) nobenih alternativnih političnih perspektiv. SANDOR TENČE

Reaganovi spodrsjlaji škodijo tudi njegovemu namestniku

Podpredsednik Bush zaskrbljen zaradi padca svoje popularnosti

NEW YORK — Ameriški podpredsednik George Bush je pozval bivšega svetovalca ameriškega predsednika za nacionalno varnost admirala Poindexterja in njegovega pomočnika podpolicovnika Northa »naj povesta vso resnico« o tako imenovani iranski aferi.

Za ta poziv se je ameriški podpredsednik Bush odločil v dogovoru s predsednikom Reaganom, ki od obeh svojih sodelavcev javno noče zahtevati naj se odreceta svojih ustavnih pravic in pričata pred kongresom. Bush se je po mnenju tukajšnjih komentatorjev za ta korak odločil predvsem zato, ker ankete javnega mnenja kažejo, da je njegova priljubljenost zaradi iranske afere bistveno upadla.

Ameriški podpredsednik je javno priznal, »da je trenutno izgubil vodilno mesto v bitki za republikansko predsedniško nominacijo«, vendar pa meni, da ga bo ponovno osvojil kakor hitro »bo resnica prišla na dan«. Njen ključ držita po splošnem prepričanju v rokah admirala Poindexterja in podpolicovnika Northa. Kot kažejo ankete o razpoloženju javnega mnenja ima trenutno največ možnosti za republikansko predsedniško nominacijo senator Bob Dole, ki predsednika Regana kritizira zaradi počasnega razčiščevanja

nja tako imenovane iranske afere. Senator Dole je včeraj ponovno izjavil, »da predsednik Reagan ameriške javnosti še vedno ni prepričal o tem, da je storil vse, kar je v njegovi moči, da bi razčistil iransko afero«.

Sekretar za pravosodje Edwin Meese, ki je vodil uvodno preiskavo pa je izjavil, »da se predsednik Reagan mogoče ne spomni, da je avgusta 1985 leta odobril tajno prodajo orožja Iranu, zato ker je bil v tem času pod vplivom zdravil, ki jih je dobil po operaciji raka na črevesju«. Na ta način poskuša sekretar za pravosodje, ki je tudi eden izmed najbližjih Reaganovih prijateljev pojasniti nasprotujoče si izjave bivšega svetovalca za nacionalno varnost Roberta McFarlana in šefa kabineta Donalda Regana pred kongresom. Prvi je namreč trdil, da mu je predsednik Reagan dal ustni pristanek za tajno prodajo ameriškega orožja Iranu, drugi pa, da predsednik prodaje ni dovolil. James Reston je v The New York Timesu zapisal, »da je Reaganova pozabljenost problem, ki ga bo treba reševati s potrpežljivostjo in skrbjo«.

Danes je bivši federalni sodnik Lawrence Walsh, ki ga je v petek po-

sebna skupina treh sodnikov imenovala na mesto neodvisnega sodnega priskovalca, začel uradno preiskovati pravne posledice tako tajne prodaje ameriškega orožja Iranu, kot tudi nakazila dobička od te prodaje na tajne račune antisandinističnih sil Nikaragve. Walsh je od federalnega sodišča v Washingtonu dobil celo večja sodna pooblastila, kot jih je zanj prvotno zahteval sekretar za pravosodje Meese. Walsh, ki je bil eden izmed članov ameriške delegacije, ki se je v Parizu pogajala o koncu vietnamske vojne, ocenjujejo, kot izrazito neodvisno osebnost.

V dosedanjih uvodnih preiskavah je prišlo na dan tudi to, da v Beli hiši snemajo določene predsednikove telefonske pogovore. Predstavniki Bele hiše izjavljajo, »da ne gre za ponovitve tajnega snemanja vseh telefonskih pogovorov, ki ga je v času svojega predsedništva ukazal predsednik Richard Nixon«. Omenjeni tajni trakovi so bili eden od glavnih dokaznih dokumentov proti Nixonu. Sodni preiskovalci bodo zahtevali dostop do kaset, na katerih so posneti Reaganovi telefonski pogovori, da bi ugotovili če se nanašajo na iransko afero.

UROŠ LIPUŠČEK

Fanfani in Jottijeva nasprotujeta predčasnemu razpustu parlamenta

RIM — V obeh vejah parlamenta je bilo včeraj tradicionalno srečanje med predsednikoma, Jottijevim in Fanfanim, ter predstavniki parlamentarnih časnika. Kot običajno, sta bili tudi tokrat srečanja priložnost za nekatere pomembne izjave in napovedi.

Predsednika obeh vej parlamenta sta izrazila ostro nasprotovanje predčasnim volitvam, o katerih je v zadnjem času čedalje pogostejše govor. Fanfani je tako poudaril, da se začenja 365 novih dni parlamentarnega dela za nadaljevanje mandata, ki so ga parlamentarci prejeli na volitvah leta 1983 ter izrazil željo, da bi se vsi parlamentarci zavedali odgovornosti, ki jim je bila zaupana za izvolitvijo v parlament. Jottijeva pa je dejala, da ne gre posvečati prevelike pozornosti govoricam o predčasnih volitvah, saj je pred osmimi meseci že vse kazalo, da bo prišlo do razpusta parlamenta, ki pa ga je bilo moč preprečiti.

Na sliki (tefot AP) časnikarji z Jottijeva.

ZINI & ROSENWASSER COSTRUZIONI S.n.c.

Podjetje »Zini & Rosenwasser Costruzioni s. n. c.« s sedežem v Trstu, Ul. Nicolodi 13, davčni kodeks in št. IVA 00212640320

SPOROČA

vsem, ki jih zanima nakup stanovanja v okviru tako imenovanih »ugodnejših gradenj«, da je na področju »ugodnejše gradnje« začelo z obnovo 16 stanovanj v Ul. Bramante 11 v Trstu.

a) 31. (enaintridesetega) decembra 1985 je bila poprečna prodajna cena za kvadratni meter skupne stanovanjske površine v prodaji določena na zaokroženih 1.143.000.- (en milijon sto trinštirideset tisoč lir), razen v primeru zmanjšanja ali povečanja cene stanovanja zaradi lege in nadstropja.

b) Interesenti za nakup morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

— biti italijanski državljanji;

— imeti stalno bivališče v eni izmed občin v deželi ali pa biti zaposleni na področju dežele;

— ne smejo biti lastniki nobenega drugega stanovanja, ki bi ustrezalo potrebam njihove družine. Za ustrezno se smatra tisto stanovanje, ki ima enako število prostorov (brez pomožnih prostorov), kot je število družinskih članov; pri tem se za minimalni pogoj smatra vsaj dva uporabna prostora. V primeru, da je interesent lastnik neustreznega stanovanja, pa mora to prodati pred dokončno uporabo prispevka. V nasprotnem primeru se lahko preklicajo vse morebitne že odobrene ugodnosti;

— da doslej niso bili deležni olajšav »ugodnejših gradenj«. Tu je mišljena pridobitev lastništva takega stanovanja ali z odkupom ali dogovorom o odkupu v prihodnosti;

— na dan razpisa natečaja skupni letni dohodek družine ne sme presegati 24 milijonov lir (štiriindvajset milijonov). Za skupni dohodek se šteje seštevek dohodkov vseh družinskih članov na podlagi zadnje davčne prijave, vložene pred razpisom natečaja za rezervacijo stanovanj. Upošteva se tisti skupni dohodek, ki je potrjen davku IRPEF in ki so ga prijaviteli vsi družinski člani. Za vsakega družinskega člana, ki ima manjši dohodek, kot ga predvideva 1. člen, določila pod b) in c) DPR št. 600/73 in sledeče spremembe, se skupni dohodek družine zmanjša za 1.000.000 (en milijon) lir. Dohodki od odvisnega dela se potem, ko so bili zmanjšani v skladu s prej omenjenim besedilom, štejejo v višini 60%.

V družinsko skupnost spadajo vsi tisti člani, ki so vpisani v družinskem listu, ki ga izda občina, v kateri ima prosilec stalno bivališče. Polnoletni otroci z lastnimi dohodki niso šteti kot člani družine. Zgoraj opisane pogoje morajo izpolnjevati vsi, ki so družinski člani na podlagi gornjih določil.

S stalnimi prebivalci so izenačeni tisti, ki so rojeni v deželi in se nameravajo ponovno stalno naseliti na njenem ozemlju.

c) Za nakup stanovanja morajo interesenti:

1. dvigniti obrazce za prošnje za dodelitev stanovanj pri podjetju Zini & Rosenwasser Costruzioni s. n. c. - Ul. Nicolodi 13 - 34136 Trst;

2. izpolniti prošnjo in jo poslati s priporočeno pisemsko pošiljko na Zini & Rosenwasser - Ul. Nicolodi 13 - 34136 Trst v roku 30 (trideset) dni od dneva objave natečaja v krajevnem dnevem tisku;

3. komisija, ki bo ugotavljala izpolnjevanje predpisanih pogojev pri IACP, bo izdelala prednostno lestvico na podlagi pravočasno prispelih prošelj;

4. če bo ob zaključku natečaja prošelj več, kot je razpoložljivih stanovanj, bo prednostna lestvica izdelana na osnovi kronološke predložitve prošelj, dokler ne bodo oddana vsa razpoložljiva stanovanja.

d) Natečaj, ki ga je odobrila Tržaška občina s sklepom odbora št. 3458, z dne 11. 12. 1986, bo od današnjega dne 30 dni izbešen tudi na oglasni deski Tržaške občine, v smislu D Z, z dne 1. 9. 1982 št. 75 člen 45.

e) Za podrobnejše informacije se interesenti lahko obrnejo na urade podjetja Zini & Rosenwasser - Ul. Nicolodi 13 - Trst - Tel.: 418750 Telefonske informacije lahko interesenti dobijo od 17.00 do 19.00 ure.

V Piranu Nov sedež za Skupnost Italijanov

PIRAN — V prihodnjem letu naj bi vendarle uspeli dokončati preurejanje in prenovo sedeža Skupnosti Italijanov iz Pirana — slovito Tartinijevo hišo. Včeraj so namreč v skupščinskih dvorani slavnostno podpisali sporazum o prenovi omenjene hiše in sicer — Kulturna skupnost občine Piran, Skupnost Italijanov »Giuseppe Tartini« iz Pirana, tržaška Ljudska univerza in občinski izvršni svet. S tem sporazumom so se omenjeni obvezali, da bodo zagotovili vsa potrebna sredstva za prenovo hiše skoraj v celoti in to še v naslednjem letu. Hkrati pa gre za konkreten primer uresničevanja osimskih sporazumov na področju skrbi za narodnosti.

Prenova sedeža Skupnosti se je doslej (približno dve leti) vlekla predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Pred kratkim pa so se odgovorni le uspeli dogovoriti, kako zbrati zdaj predvidenih 177 milijonov dinarjev. Največji delež bo prispevala Kulturna skupnost Slovenije, izrednega pomena pa je tudi prispevek italijanske vlade v višini 150 milijonov lir, ki naj bi kasneje za opremljanje prispevala še 75 milijonov lir. Italijanski delež kaže tudi na skrb italijanske vlade za življenje in delo italijanske narodnosti v Jugoslaviji. **BORIS ŠULIGOJ**

Nabrežinski komunisti pri ZK Ilirske Bistrice

NABREŽINA — Na povabilo Občinske konference ZKS Ilirska Bistrica se je prejšnji tork v Ilirski Bistrici mudila delegacija komunistov Občine Devin-Nabrežina. Delegacija je spremljal tudi predsednik KGS in zgornjski župan Miloš Budin.

Bistriški komunisti so gostom priredili obisk Tovarne Lesonit ter Tovarne organskih kislin, saj je bila osrednja tema pogovorov prav zaščita okolja, oziroma vprašanje konkretnih posegov omenjenih obratov v tej smeri. V spremstvu vodstva omenjenih tovarn ter najvišjih predstavnikov občine Ilirska Bistrica, so si nabrežinski komunisti ogledali ukinitve mokrega postopka v obdelovanju lesonitnih plošč ter vzporedno novo tehnologijo po suhem postopku, ki odpravlja onesnaženje vode, obenem pa omogoča boljše kvaliteto proizvoda. V tovarni TOK pa so bili gostje seznanjeni z načrti čistilnih naprav, katerih dela se bodo začela že tekom letošnjega leta, zaključila pa naj bi se še pred koncem naslednjega.

S tema dvema posegoma naj bi se onesnaženje reke Reke zmanjšalo za 90%, do konca tega desetletja pa predvidevajo bistriški upravitelji realizacijo mestne greznice mreže. Skupno s skorajšnjo realizacijo akumulacijskega jezera pri Klivniku bo torej velik napor bistriške skupnosti v kratkem vrnil bistrost reki Reki, ki teče skozi Škocjanske jame in ki so pred kratkim postale mednarodni spomenik; reka Reka končuje svojo pot prav pri Štivanu z imenom Timava.

V poznejših pogovorih, ki so potekali kot že običajno v pravem tovariškem vzdušju, ter ob prisotnosti predstavnikov medobčinske konference ZKS ter CK ZKS, so bistriški in nabrežinski komunisti izmenjali mnenja o sedanjih perečih vprašanjih, od sedanjih meddržavnih odnosov in prizadevanj za boljše sodelovanje pa do ekonomskih težav na obeh obmejnih področjih.

O tem vprašanju bo potrebno ponovno čimprejšnje soočanje, tudi glede na možnosti, ki jih odpira zakon o obmejnem sodelovanju. Govor je tudi bil o političnih odnosih v devinsko-nabrežinski občini, v tržaški pokrajini in Deželi FJK, Miloš Budin pa je gostiteljem orisal delovanje in pomen KGS ter zanimive možnosti vključevanja te ustanove v obmejno sodelovanje.

Torkovo srečanje je bilo tudi priložnost za izmenjavo voščil ob koncu leta, delegaciji pa sta se tudi dogovorili za povratni obisk Bistričanov v Nabrežini.

Uspešno gostovanje mačkoljanskih pevcev

MPZ Primorsko v Slovenskih Konjicah

SLOVENSKE KONJICE — »Predstavljajte si mejo, ki bi potekala med vami in nastopajočimi: na tej strani Jugoslavija, na oni Italija. Danes nam je to mejo uspelo razrahljati, kajti pesem na pozna meja...« Tako je zbranemu občinstvu in gostom - pevcem in pevkam mešanega pevskega zbora KD Primorsko iz Mačkolj - spregovoril član in neutrudni prosvetni delavec MoPZ Ivo Štruc iz Slovenskih Konjic Vlado Mlakar.

Čeprav je bilo enodnevno srečanje obeh zborov v Konjicah kratkotrajno in je nedelja 14. decembra pretela s poslabšanjem vremena, so se gostom utrnili nepozabni občutki. Ko je avtobus zjutraj na Sloveniki predl oba zaporedna predora pod dolgo Konjiško goro, smo zaslutili, da nam prelepa pokrajina dravinjskega polja z meglico zastira skorajšnje snidenje s Konjicami in njihovimi prebivalci.

Ob prihodu so mačkoljanske pevce sprejeli člani tamkajšnjega pevskega zbora in jim takoj prikazali lepote in zanimivosti kraja. Pospremili so jih med kopaste vinorodne gorice, porasle z vinogradi in sadovnjaki, jim orisali značilnosti kraja, ki leži ob osoncu vznožju Konjiške gore in v katerega že veje zrak z bližnje pohorske Rogle. Kljub velikemu industrijskemu razvoju, ki ga je mestece zabeležilo v povojnih letih, je skrb za okolje očitna. Veliki obrati kemijske in usnjarske predelovalne industrije Konus, ki zaposlujejo večino krajanov, so opremljeni z najsodobnejšimi čistilnimi napravami, takoo da se mesto kljub visoki industrializaciji lahko ponaša s čistim okoljem.

Po ogledu zadružne kleti, ki sprejme 60 vagonov vina, in okrepljenosti z belim konjičanom so se gostje in gostitelji peš napotili do župne cerkve sv. Jurija, bisera romansko-gotske arhitekture. Tu jih je pričakal župnik, arhidiakon Ivan Vaji, ki jim je na kratko orisal zgodovino cerkve in ene najstarejših župnij na Slovenskem. Sprehod po mestnem jedru osemstoletnega kraja je bil pravo doživetje. Razvoj je tudi omogočil, seveda ob zavzetosti vodilnih, ureditev starega mestnega središča. Dela so sicer šele na polovici, v nekaj letih pa bi jih morali zaključiti. Rezultati so na dlani: novi, okusno opremljeni hotel Dravinja, ki je pevce sprejel na kosilo in pokoncertno družabnost, je v sezoni stalno zaseden z gosti z Rogle. Bliznji kulturni cen-

ter, ki prav tako stoji v samem središču na Titovem trgu, se je tudi odel v novo obleko, oziroma prevleko. Velika dvorana, ki sprejme 330 ljudi, je vsa obložena z lesom. Na odru te dvorane, pod verzi Marka Pavčka To ni samo pesem, to je ena sama ljubezen, je potekal nedeljski popoldanski koncert, ki ga je moški zbor Ivo Štruc priredil pod pokroviteljstvom Konusa, Kostroja in ZKO. Zbor, ki ga vodi drigenka Olga Kangler, je letos praznoval 20-letnico obstoja, šteje pa približno 25 pevcev. Deluje pod pokroviteljstvom DO Konus, saj je večina pevcev zaposlena v tej organizaciji. Zborov repertoar obsega slovenske ljudske in umetne pesmi, na nedeljskem koncertu pa se je uvodoma predstavil s štirimi skladbami.

Mešani pevski zbor Primorsko pa je za to priložnost pripravil izbor dvanajstih ljudskih, umetnih in partizanskih pesmi, ki jih je odpel pod večjo roko zborovodje Antona Baloha. Zgodovino Mačkolj in naš današnji upravno-politični položaj je orisal predsednik društva David Stepančič, ki je tudi prvi navezal stike s konjiškimi zborom. Spored je deloma v narečju povezoval Miran Klun ter na tak način vzbudil zanimanje občinstva in pričaral še delček neposredne domačnosti. Krajši odlomek iz zadnje Pangerčeve knjige je podala Katja Tul. Ob izmenjavi priložnostnih daril (Mačkoljani so prijaznim gostom izročili likovni izdelek svojega člana Luciana Zonte in brošuro, Konjičani pa so gostom podelili spominski album, ki naj se z leti napolni s fotografijami nadaljnjih srečanj...) sta prisotnim, kot že omenjeno, spregovorila zborov stalni spremljevalec Vlado Mlakar, v imenu občinske ZKO pa njen častni predsednik Konrad Sodin. Za zaključek sta združena zbora zapela še Gobčevo Svobodno Slovenijo.

Led medsebojnega nepoznavanja je bil tako prebit, tembolj pa na skupni družabnosti, kjer se je ob poskočnih zvokih ansambla Bratov iz Oplotnice in skupnem prepevanju veselo vzdušje nadaljevalo, padli pa so tudi že prvi predlogi o nadaljnjem sodelovanju...

Ob koncu bi poudarili še izvrstno organizacijo domačinov, katerim gre največja zasluga za uspelo prvo gostovanje KD Primorsko.

A. S.

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

18.

Narodnorevolucionarno gibanje pa je priznalo za svoji naslednji usmeritvi:

- skupno akcijo delovnih množic za obrambo in izboljšanje njihovih življenjskih razmer;
- skupno akcijo s komunistično partijo delavskega razreda in italijanskim narodom za strmoglavljenje fašistične diktature.

Vsaka od podpisnic tega sporazuma je ohranila svojo organizacijsko samostojnost. S tistim sporazumom so bili postavljeni temelji za ustanovitev protifašistične Ljudske fronte in združitve demokratičnih sil tudi italijanske narodnosti s težnjami slovenskih naprednih in narodnih sil k skupnemu cilju. (36)

Komunisti v Trstu pa niso povsem dobro razumeli tega sporazuma. Zato je komunistično glasilo Unità med drugim zapisalo (št. 8, avgust 1936) naslednje: Neki članek (Dve besedi na Istro), objavljen v Unità, v katerem smo vabili nacionalistične emigrante v Jugoslavijo, naj vstopijo v Ljudsko fronto v Julijski krajini, je povzročil med nekaterimi našimi tovariši v Trstu takšna stališča, proti katerim je reagiral Lo Stato Operaio leta 1933. Članek v Unità, ki so ga

kritizirali nekateri tovariši, so dobro razumeli v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Objavil ga je časopis Istra (glasilo emigrantov s Primorskega in iz Istre, op. pisca). O njem je razpravljala politična emigracija v Jugoslaviji. Toda članek je premalo jasen za tovariše v Trstu, o katerih piše. Le-ti postavljajo proti na dnevni red vprašanje »tržaškega zaledja« in postavljajo ga proti politični liniji naše stranke o vprašanju Julijske krajine. Tako razhajanje ni možno, če bodo tovariši postavili v težišče svoje dejavnosti boj za narodno svobodo Slovencev in Hrvatov...

Med obema vojnama je bilo narodnostno vprašanje na ozemlju, kjer so živele manjšine slovenske in hrvaške narodnosti, izredno zgočeno. Toda do pravega razumevanja tega vprašanja je prišlo leta 1934, ko so Komunistična partija Italije, Komunistična partija Jugoslavije in Komunistična partija Avstrije izdale skupno, tripartijsko izjavo o tem vprašanju. V njej je med drugim pisalo: »Vse tri stranke se izjavljajo brez zadržkov za pravico samoodločbe slovenskega naroda vse do odcepitve od imperialističnih držav Jugoslavije, Italije in Avstrije, ki jo sedaj nasilno zatirajo. Enako pravico priznavajo vsem ostalim narodom (Hrvatom, Nemcem in Italijanom), ki žive na slovenskem ozemlju... Temeljno geslo o pravici samoodločbe in ločitve od imenovanih držav je dopolniti z geslom o boju za združitev slovenskega naroda. (37)

Na Primorskem so kmalu nastali zarodki Ljudske fronte. K temu je gotovo v znatni meri pripomogel politično in organizacijsko izkušeni komunistični emigrant Stane Vilhar. O tem je napisal med drugim naslednje: »Po sedemletni prekinitvi stikov sva se sredi leta 1936 spet sestala z Budinom, ko sem prišel ilegalno na Primorsko iz tujine z

HOTEL - RESTAVRACIJA

KRAS

pri BOŽOTU

REPENTABOR 1 - Tel. 227113

Konfekcije

»FANY«

Stefania Millo

zimska oblačila za ženske in moške

UL. FLAVIA DI STRAMARE 107 (ŽAVLJE)

TEL.: 231118

Cenjenim klientom voščimo vesele praznike

Cremcaffè

PRIMO ROVIS

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo

Pražena kava, ki jo hranite v zmrzalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE 500 LIR

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

LINEA

modno in elegantno v jesenskih in zimskih oblačilih

LACOSTE □ COLMAR □ HOM □ SALKO
BURBERRY'S □ EMINENCE □ AQUASCUTUM □ ZANOBETTI

Ulica Carducci 4 - TRST - Telefon 631188

Novo upravljanje

ribarnice **CHIATTI**

Cenjenim strankam sporočamo, da smo ponovno odprli ribarnico za prodajo na drobno in na debelo svežih rib. Pričakujemo vaš obisk ter vam želimo vesele praznike.

CHIATTI

Sesljan 21/A - Tel.: 299150

direktivami, ki jih je vodstvo KPI, ob sodelovanju nekaterih primorskih komunistov, izdelalo v skladu s sklepi 7. kongresa Kominterne. Bil je še vedno isti prisrčni, bleščeče duhoviti tovariš, čeprav sta mu pomanjkanje in neprestana živčna napetost, v kateri je živel, začrtali globlje brazde na obrazu.

Še vedno je delovala nekdanja, stokrat preizkušena, široka mreža strankine organizacije, razpredene od Slovenske Istre čez Kras, Vipavsko dolino, Goriško, vse do Bovca, idrije in Notranjske. Šibkejša kot nekoč po številu članstva, toda navzlic vsej fašistični represiji po svojem vplivu močnejša kot kdajkoli prej.

Kar neverjetno naglo sem preko Rika Malalana na Opčinah, Antona Sfiligoja v Batujah na Vipavskem, Alojza Besednjaka in drugih tovarišev dobil potrebne zveze in varno zavetišče v Braniku in Vrtovinu. Budin pa mi je bil pri vsem navezovanju učinkovit, nepogrešljiv sodelavec.

Partijska literatura iz dvojnega dna mojega kovčka je že v nekaj tednih dospela do partijskih skupin vse Primorske. Bila je sprejeta z navdušenjem, saj so tovariši, bolj ali manj informirani o mednarodnih dogajanjih, o uspehih Ljudske fronte v Franciji in Španiji, pa tudi o novih naprednejših strujah, ki so se začele pojavljati med primorsko emigracijo v Jugoslaviji, te nove smernice pričakovali in se za nove naloge tudi že pripravljali. Mimogrede naj omenim, da je Budin ohranil kovček z dvojnimi dnom do konca vojne. Danes se ta kovček nahaja v Goriškem muzeju.

(36) Lo Stato Operaio, glasilo KPI v Parizu, februarja 1936

(37) Lo Stato Operaio, aprila 1934

Poskus občinske uprave kljub nekaterim nasprotovanjem uspel Živahna božično-nakupovalna nedelja na Korzu brez avtomobilskega prometa

Tržaški Korzo, ki smo ga sicer vaje- ni videti prenatrpanega s prometom in pešci, se je v nedeljo spremenil v ži- vahno promenado. Toliko ljudi, koli- kor se jih je v nedeljo sprehajalo po njem, pa baje še nikoli ni prenesel. Na pobudo občinske uprave je bil namreč v nedeljo zaprt za avtomobilski pro- met, pač pa je po njem peljala konjska vprega, v velikansko veselje malčkov. Kdor si je hotel priboriti mesto na okrašenem vozu je moral pač potrpež- livo čakati, da pride na vrsto. Tudi dedkov Mrazov, ki so pozvali z zvončki in vabili v razne trgovine, ni

manjkalo.

Namen zapore za avtomobilski pro- met po Korzu in nekaterih bližnjih ulicah je bil v glavnem ta, da tudi ob- činska uprava na svojevrsten način podari prebivalstvu sproščen dan, na- menjen nakupom in razvedrilo. Kupci, ki so prav nedeljski dan izkoristili za zadnje božične nakupe, pa najbrž niso istega mnenja. Nekateri trgovine so bile namreč tako obiskane, da se je človek le s težavo prerinil do pulta, če pa mu je to le uspelo in je kupil, kar je nameraval (in tudi česar ni) se je moral vdati v drugačno usodo in čaka-

ti v dolgi vrsti pred blagajno. Seveda ni bilo povsod tako. V nekatere trgo- vine ljudje sploh niso vstopili, samo ogledovali so si izložbena okna in cene na razstavljenem blagu, ki so, res- nici na ljubo, ponekod prav nedopus- tljive. Vendar, mimo tega, nedeljska pobuda se je izkazala za prijetno spre- membo v vsakoletnem običajnem mr- zličnem zasledovanju najprimernejše- ga, najkoristnejšega, najzvirnejšega božičnega darila.

Kako pa je minila nedelja tam, kjer so po ulicah drveli avtomobilisti in bolesto iskali prostor za parkiranje in sistematično spregledali številne raz- svetljene izložbe in odprte trgovine? Kot sleherni dan, bi lahko rekli, morda samo z razliko, da v poznih popo- ldnjskih urah ni še tako vztrajen voz- nik našel niti najmanjšega kotička za vozilo. Kljub temu da so mestni redar- ji, v skladu z božičnim razpoloženjem, dobrohotno dopuščali in odpuščali številne prometne prekrške. Še nekaj pa gre pripomniti na račun nevsakdan- je "nakupovalne" nedelje. Lastniki trgovin, zlasti v Ulici Udine in njeni neposredni okolici, se s pobudo prepo- vedi prometa po strogem mestnem središču ne strinjajo. Menijo namreč, da gre za diskriminacijo, ki je oškodo- vala njihov ugled in tudi zaslužek, ki so si ga pred božičnimi prazniki obe- tali. Na ta račun so tudi poslali pismo tržaškemu županu in v njem izrazili svojo užaljenost in zaskrbljenost, da ne bi v bodoče še prišlo do podobnih ukrepov. Kakopak, le malokdaj se zgodi, da je volk sit in koza cela...

Velika gneča v nedeljo zjutraj na Korzu.

V soboto zvečer v proseškem Kulturnem domu Vesela pesem ženskih zborov

V Kulturnem domu na Proseku je bilo v soboto zvečer drugo srečanje ženskih zborov pod naslovom »Zapoj- mo si pesem veselo«. Samo zaradi prostorske stiske bo naše poročilo bolj zgoščeno, kajti sicer bi to drugo srečanje ženskih pevskih zborov, ki delujejo v tržaški pokrajini, zaslužilo obširnejše poročilo.

Srečanje na Proseku je bilo drugo; prvo je bilo lani na Opčinah. Gostitelj tega srečanja je bil ženski pevski zbor KD Prosek-Kontovel. Skupni nastop je bil važen in pomemben in več razlogov. Predvsem je pomembno in razveseljivo dejstvo, da nadaljujejo ženski zbori s srečanji, ki bodo, kot vse kaže, postala tradicionalna; drugič pa, ker je na tokratnem srečanju nastopil novi ženski zbor KD Rdeča zvezda iz Saleža, ki je začel delovati šele letos marca, pa šteje že 22 pevk in številno še narašča, kar kaže, da bo tudi tu zrasla nova pevška skupina, ki bo častno zastopala ženske, ki se želi- jo ukvarjati s petjem.

Na tokratnem srečanju so torej nastopili štiri ženski pevski zbori: zbor SKD Tabor z Opčin, zbor KD Ivan Grbec iz Šklednja, zbor KD Prosek-Kontovel, v zaključnem skupnem nastopu pa še zbor KD Rdeča zvezda iz Saleža.

Program, ki so ga nastopajoči zbori prikazali, je bil pester, zanimiv, dobro izbran in tudi visoko kvaliteten, tako da so imele pevke posameznih zborov priložnost, da pokažejo svoje znanje in napredek, ki so ga od zadnjega srečanja dosegle. V programu so bile vključene pesmi domačih in nasploh slovenskih skladateljev, pa tudi dru-

Prireditev, ki so ji z velikim zani- manjem sledili domačini in številni ljubitelji lepega petja, je začel s svo- jim nastopom ženski zbor Tabor, ki je pod vodstvom dirigenta Sveta Grgiča zapel 5 pesmi. Sledil je nastop žens- skega zbora KD Ivan Grbec iz Šked- nja, ki ga vodi Boža Hrvatič, na reviji pa je nastopil še ženski zbor Prosek- Kontovel, ki ga vodi Janko Ban. Zbori so se predstavili s skladbami Vrabca, Merkuja, Bučarja, Ote, Tomca, Mirka, Srebotnjaka, Adamiča, Gabrijelčiča, Vremšaka in Zoltana Kodalyja. Čep- rav so vsi zbori nastopali z okrnjenim številom pevk (zaradi bolezni), mora- mo reči, da so se predstavili občin- stvu z lepim, kultiviranim petjem,

kjer je prišla do izraza skrb, ne samo za dobro petje, temveč tudi za lepo podajanje posameznih skladb. To je občinstvo tudi dobro občutilo in na- stopajoče pevke nagradilo z zasluž- nim aplavzom.

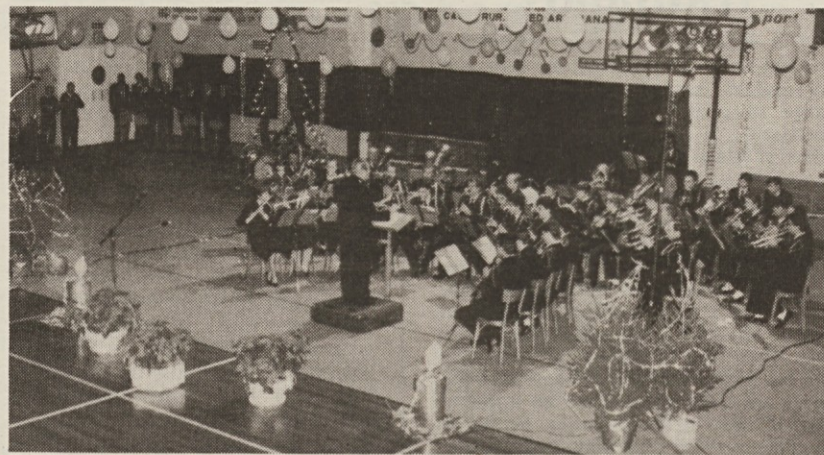
Ob koncu srečanja so trije zbori, ka- terim se je tokrat pridružil še ženski zbor KD Rdeča zvezda iz Saleža, skupno zaključili ta lep večer. Pod vodstvom Marte Werk-Volk so zdru- žene pevke občuteno, lepo in mogočno zapele Pahorjevo »Pesem žena« in Gobčevo »Zapojmo pesem«. Prav pe- sem, posvečena ženi, je kot zadnja za- donela na večeru, ki je v ponos in veselje pevkam, njihovim zborovod- jem, pa tudi vsej naši slovenski skup- nosti. (N. L.)

Skupni nastop štirih zborov v proseškem Kulturnem domu.

V Nabrežini, Križu in v Ricmanjih

Trije zaključni koncerti naših godbenih društev

Koncert v Nabrežini

Nabrežinska godba na pihala se je poslovila od letošnjega leta s tradicio- nalnim zaključnim koncertom, ki je v nedeljo privabil v praznično okrašeno nabrežinsko telovadnico mnogo do- mačinov in drugih ljubiteljev glasbe. Leto 1986 je bilo za nabrežinske god- benike res »naporno«, saj so opravili nad 40 nastopov v naših krajih, Slove- nij, Furlaniji in drugih krajih Italije. Nedeljski zaključni koncert je bil že sedmi po vrsti, odkar je začela godba z intenzivnim obnavljanjem in utrje- vanjem ansambla, in je potrdil, da je pihalni orkester res dobro prestal to prehodno obdobje.

Štiridesetčlanski ansambel je v prvem delu izvajal klasična dela, med katerimi je bila tudi zahtevna uvertu- ra iz Von Suppejeve opere »Poet in kmet«, v drugem delu pa se je prepustil zanosu modernejših melodij. God- beniki, ki jih vodi Drago Mislje, so prvi del bolje izvedli, za skladbe iz drugega dela pa imajo vsaj eno »olaj- ševalno okoliščino«: dela so prvič iz- vajali, saj so se z njimi spoprijeli šele po poletnem premoru. Godba se je vsekakor dobro odrezala in številni aplavzi poslušalcev so bili povsem za- služeni.

Med prvim in drugim delom je, kot gost, nastopil moški pevski zbor Tabor z Opčin. Pod vodstvom Sveta Grgiča je zapel vrsto domačih in umetnih pesmi, ob koncu pa je ob izvajanju godbe zapel še Sveto noč, ki je s spremljavo občinstva preplavila vso dvo- rano.

Koncert v Križu

Godba na pihala Vesna iz Križa je priredila v nedeljo zaključni koncert v Domu Albert Sirk. Mladi godbeniki so se predstavili občinstvu z vrsto korač- nic, venčkom slovenskih pesmi, z mo- dernejšimi skladbami, kot je bila na primer Stevanova »Uvertura za muzi- kal«. Kapelnik godbe Livio Sullini je vključil v program tudi Huggensov »Adagietto za flavto«, v katerem sta kot solistki nastopili mladi flavtisti Elisa Spadaro in Loredana Kobal. Kriška godba na pihala je zaključila koncert z venčkom božičnih pesmi, ki ga je priredil sam kapelnik godbe.

V prazničnem vzdušju, ki je preve- valo kriško dvorano, je občinstvo na- gradilo godbo po vsaki skladbi s top- lim aplavzom. Po emocionalni plati je torej koncert uspel. Do kapelnika in samih godbenikov pa bi bili krivični, če ne bi vsaj mimogrede opozorili na nekatere spodrsrljaje (predvsem pri in- tonaciji), ki so se vrnili v njihovo iz- vajanje. Kriško godbo sestavljajo pre- težno zelo mladi godbeniki, kar daje upati, da bodo lahko kaj kmalu pre- mestili sedanje pomanjkljivosti. God- ba je letos organizirala glasbeni tečaj, ki ga je - poleg lanskih šestih - redno obiskovalo še 20 gojencev. Tudi ta skrb za naraščaj priča o trudu kriških godbenikov za številčno in kvaliteto okrepitve ansambla. Pobudo gre vse- kakor pozitivno pozdraviti, saj pre- stavlja veliko upanje za bodočnost kriške godbe in je že sedaj dvignila moralo v ansamblu, kot je v uvodnem nagovoru omenila mlada napovedo- valka.

V nedeljo v zgoniški telovadnici

Koncert v dobrodelne namene

V telovadnici v Zgoniku je bil v ne- deljo koncert pevskih zborov v dobro- delne namene, ki sta ga priredila Lov- ski zbor »Doberdob« in pevski zbor »Vasilij Mirk« s Proseka in Kontovela. Čisti dobiček je namenjen Kulturne- mu domu - spomeniku padlim v NOB iz Briščikov.

Pred številnim občinstvom so na koncertu nastopili: mešani zbor »Slo- venec« iz Boršta, ki ga vodi Boža Hr- vatič; lovski moški zbor »Doberdob«, ki ga vodi Janko Simoneti; dekliški zbor »Devin«, ki ga vodi Herman An- tonič; moški zbor »Vasilij Mirk« s Pro- seka in Kontovela, ki ga vodi Evgen Prinčič; ženski zbor Prosek-Kontovel, ki ga vodi Janko Ban in mešani zbor »Primorec-Tabor« (Trebče-Občine), ki ga vodi Matjaž Šček.

Na vsak način je bil koncert zani- miv in prisrčen. Pokazal je tudi kvali- tetno raven nastopajočih skupin in v tem smislu dokaj razprto vrednostno pahljačo. Slišali smo tudi jasne gene- racijske razlike bodisi pri načinu podajanja bodisi pri repertoarnih izbi- rah. To je vsekakor dobro, saj kaže na to, da se naša pevška dejavnost razvija in se s pomočjo mladih dirigentov in pevcev odpira novim potem in iska- njem. Ta proces je nujen, če nočemo beležiti določenega zamudništva v za nas tako pomembnem resorju, kot je prav zborovsko petje. S tem seveda nočemo zapostavljati tistih skupin, ki dosegajo kvaliteten raven z bolj »tra- dicionalnim« pristopom.

Koncert v Zgoniku se je zaključil s pesmijo »Sveta noč«, ki je sugestivno poudarila božično vzdušje.

Nastop Tržaškega okteta ob zaključku leta

Kvaliteten koncert v Mačkoljah

Kulturno društvo Primorsko iz Mač- kolj je leto 1986 zaključilo z vrhunsko prireditvijo. V letu, ki je mačkoljan- skim prosvetarjem dalo mnogo zadoš- čenj, saj so uspeli prirediti nekaj za- res zanimivih večerov, je nedeljski koncert Tržaškega okteta pomenil vsekakor krono delovanja.

Naš priznani pevski ansambel je namreč dosegel že tako umetniško ra- ven, da je vsak nastop za poslušalce svojevrstno doživetje in žlahten užit- tek. Tako je bilo tudi v nedeljo v dvo- rani mačkoljanske srenjske hiše, ki je bila ob tej priložnosti resnično pre- majhna, da bi sprejela vse izjemno pozorne poslušalce. Ta pozornost se je obilo izplačala in menimo, da je bila za vaščane prireditve zares do- godek.

Po pozdravu predsednika društva Davida Stepančiča in besedah umet- niškega vodje Tržaškega okteta Mirka Slosarja so pevci posredovali kar de-

vetnajst umetnih in narodnih skladb. Vse so bile izpete na dokajšnji umet- niški ravni in so nadvse zadovoljile ljubitelje dobrega petja. (mč)

Prve priprave na Kraški pust

Čprav nas od pusta loči še veliko (koledarskega) časa, se na Opčinah že skrbno pripravljajo na veliki do- godek. Odbor za Kraški pust se je namreč sestel v torek, 16. t. m., da bi vsaj okvirno sestavil program za Kraški pust 87. Med drugim je skle- nil, da bo pustni sprevod na Opčinah v soboto, 28. 2. 87, ob 14. uri; prvi sestanek pustnega Odbora pa bo 9. februarja ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Na sestanek so vabljeni vse vaške skupnosti, ki že- lijo sodelovati na prihodnjem Kraš- kem pustu.

Koncert v Ricmanjih

Zvoki ricmanjske godbe na pihala so v soboto zvečer zadoneli v Babi hiši v Ricmanjih. Godba se je poslovila od letošnjega leta z zaključnim koncertom, ki je postal že tradicio- nalno decembrsko srečanje godbenikov z domačimi ljubitelji glasbe. Pihalni or- kester, ki ga vodi kapelnik Ennio Kri- zanowsky, se je predstavil s povsem novim programom: godbeniki so ga naštevali v dobrih treh mesecih, po poletnem premoru. Z dvema koračni- cama so »segreli« občinstvo, nakar so bile na sporedu zahtevnejše skladbe, kot na primer Parmova in Dleskova uvertura »Rokovnjači«. Sledilo so pot- puriji za orkester prirerjene glasbe 30. let, avstrijskih valčkov in motivov znanega ameriškega skladatelja Cola Porterja, ter še druge skladbe. Občin- stvo je samostojnemu koncertu doma- čega godbenega društva pozorno sle- dilo in izvajalce nagradilo z burnimi aplavzi.

Na slikah: zgoraj nastop nabrežin- ske godbe, v sredi koncert v Križu, spodaj sobotna prireditev v Ricma- njih.

Včeraj v Novinarskem krožku tradicionalna izmenjava voščil

Poslanci, predstavniki krajevnih ustanov, zastopniki kulturnih in gospodarskih institucij, sodstva, vojske in Cerkve, so se včeraj zbrali v Novinarskem krožku za tradicionalno izmenjavo voščil pred božičnimi in novoletnimi prazniki. V ospredju vseh pozdravnih nagovorov so bili pozivi k človeški solidarnosti, k složnosti in k deželni enotnosti kot pogojem za vsestransko rast.

Na sliki: predsednik Deželnega novinarskega sindikata Pison (v sredi) pozdravlja goste.

Prvi božični koncert na pobudo Pokrajine

V nedeljo popoldan se je v cerkvi sv. Antona Novega začel ciklus božičnih koncertov, ki jih prireja pokrajinsko odborništvo za kulturo. Letošnja izvedba je že tretja po vrsti in je vsakič doživela velik uspeh, še zlasti, ker so prireditelji poskrbeli za visoko kakovost koncertov.

Letošnji prvi božični koncert je dobil mednarodni pečat, saj so ga izvajali zbor Anton Förster iz Ljubljane in zbor Singgemeinschaft Projern iz avstrijske Koroške, poleg domačega pevskega zbora Società polifonica S. Maria Maggiore, ki ga vodi Domenico Innominato.

Ciklus božičnih koncertov sestavlja letos še štiri nastopi, ki jih koordinira skupina Continuum musicum. Vsi koncerti bodo v gledališču Cristallo in sicer med 27. in 30. decembrom. Razen koncerta, ki bo v nedeljo, 28. t. m. ob 11. uri, se bodo vsi ostali začeli ob 17.45.

Uprava EZIT sporoča, da bo cesta za Tovarno velikih motorjev še naprej zaprta za promet do 30. junija 1987, zaradi nujnih popravil. Dolinska občinska uprava je že poskrbela za alternativne itinerarije.

Interpelacija svetovalcev KPI tržaškemu županu Nujna skupščinska razprava o vlogi državnih soudeležb

V zvezi z zadnjim dokumentom vodstva IRI in z govoricami o možnosti nadaljnje odložitve deželne konference o državnih soudeležbah je skupina občinskih svetovalcev KPI naslovila tržaškemu županu Staffierju interpelacijo, v kateri ga sprašuje, kakšno je o teh vprašanih njegovo stališče in kakšne so pobude, ki jih namerava sprožiti tržaška občinska uprava.

Svetovalci Poli, Calabria, Spetici in Monfalcon v odvodu ugotavljajo, da je bila ob nedavnem sprejetju občinskega proračuna odobrena komunistična resolucija, ki je obvezovala občinski odbor, da že v decembru omogoči skupščinsko razpravo o vrsti krajevnih gospodarskih problemov. Doslej pa je občinski svet razpravljaval samo o stališču uprave do načrta ENEL za električno na premo, zato je treba vsaj januarja proučiti še vprašanja luškega prometa, raziskovalnih dejavnosti, gradbeništva in podjetij z državno soudeležbo.

Razprava postaja toliko bolj nujna, ugotavljajo svetovalci KPI, spričo vsebine zadnjega dokumenta vodstva IRI, ki skuša zaključiti razpravo o vlogi podjetij z državno soudeležbo na našem področju na povsem nesprejem-

ljiv način, s povsem nezadovoljivimi odgovori na predloge sindikatov in krajevnih ustanov zlasti glede perspektiv Tovarne velikih motorjev, Tržaškega arzenala in obrata Isotta Fraschini, v nasprotju z opredelitvami tovarniških svetov.

Svetovalci KPI poudarjajo, da dokument vodstva Ustanove za industrijsko obnovo potrjuje brezbrzičnost do razvojnih perspektiv arzenala, ki naj bi ohranil le dejavnost popraviljanja ladij, ter železarne Terni, pri kateri se ne zavzema za nobeno pravo razvojno možnost. Prav tako je presplošno določena pristojnost družbe IRI za pospeševanje industrijskih dejavnosti SPI. Upoštevajoč tudi čedalje vztrajnejše glasove o možnosti, da deželne konference o državnih soudeležbah ne bodo priredili niti februarja, svetovalci KPI torej zahtevajo nujen odgovor župana in čimprejšnjo razpravo v občinskem svetu.

■ **Občinski bazen Bruno Bianchi** bo zaprt od 27. decembra do 6. januarja 1987. V tem času bodo bazen preuredili; s premičnim mostom ga bodo "skrajšali" od sedanjih 33 metrov na 25.

Pianist Gruzman gost SK v Gallusovi dvorani GM

V sklopu torkovih glasbenih večerov prireja Slovenski klub koncert pianista Grigorija Gruzmana, ki bo v Gallusovi dvorani Glasbene matice drveni ob 20.30.

Grigorij Gruzman se je rodil v Leningradu leta 1956, izpopolnjeval pa se je pri raznih svetovno znanih profesorjih v Izraelu in Zvezni republiki Nemčiji. Doslej je koncertiral v ZRN, Franciji, Italiji, Izraelu in Kolumbiji.

Na današnjem večeru bo izvajal skladbe Bacha, Mozarta, Chopina, Liszta, Rahmanina, Debussyja in Skrjabinja.

Včeraj so jo predstavili na sedežu RAI Rotosei - TV oddaja za izseljence

Včeraj so na sedežu Rai predstavili prvo oddajo, ki jo bo deželna RAI odlej pripravljala v sodelovanju z deželo F-JK za izseljence naše dežele, ki živijo po svetu. »Rotosei« je naslov oddaji, ki jo bodo prenašali vsakih šest mesecev na tretji mreži (prva bo danes ob 19.30), in bo nekakšen pregled najpomembnejših kulturnih, političnih in gospodarskih dogodkov, pa tudi zapis tradicij in navad iz raznolikosti naše dežele. Deželni odbornik za izseljeništvu Vinicio Turrello je včeraj povedal, da so potrebo po takšni oddaji zagotovili lani, ko je bila v Gradežu tretja deželna konferenca o izseljeništvu. Takrat so nastavili prvi osnutek za oddajo, ki pa so jo začeli pripravljati letos junija. Deželno odborništvo za izseljeništvu je nakupilo videokasete, ki jih bodo prejeli vsi klubi Furlanov in izseljencev po svetu. Zato je oddaja

zasnovana drugače, kot če bi bila namenjena izrecno tukajšnjim gledalcem. Prispevki so bolj splošnega značaja, pomembni pa so predvsem posnetki, saj mlajše generacije italijanščine večkrat ne obvladajo, domovino pa poznajo le po slikah ali pripovedih svojih staršev.

»Rotosei« hoče biti predvsem živo pričevanje iz naših krajev za vse tiste, ki so bili tako ali drugače primorani zapustiti svoj dom. Prva oddaja vsebuje štiri prispevke: prvi je posvečen Gradežu in Ogleju, drugi otvoritvi avtoceste Alpe-Jadran, tretji prispevek so posneli ob desetletnici potresa v Furlaniji, četrti pa je posvečen tržaški razstavi o Maksimiljanu. Oddajo si je zamislil Gian Carlo Deganutti, pri režiji je sodelovala Claudia Brugnetta, besedila pa sta napisala Ottorino Burelli in Manlio Michelutti.

Danes zborovanje prizadetega osebja podjetja SASPI Preureditev upepeljevalnika še vedno na mrtvi točki

Oddelka za javne uslužbence pri CGIL in UIL trasporti sta včeraj sklicala tiskovno konferenco o situaciji upepeljevalnika smeti, ki bi ga morali v kratkem prilagoditi zakonskemu predpisu 915/82 proti onesnaževanju okolja. Kot je znano, so delavci podjetja SASPI, ki upravlja upepeljevalnik, dalj časa stavkali v znak protesta, ker podjetje ni pravočasno poskrbelo za prilagoditev upepeljevalnika zakonskim predpisom. Zato je posegla očinska uprava, ki je odobrila načrt za izgraditev izogrevalnih komor. Sindikalni predstavniki pa so mnenja, da je še vrsta nerešenih vprašanj. Prvo vprašanje je v zvezi s stroški. Dežela je po tehničnem poročilu odobrila proračun za dve milijardi in 250 milijonov lir, podjetje SASPI pa v soglasju z občinsko upravo zahteva dve milijardi in 554 milijonov lir, drugače bo moral o načrtu razpravljati Deželni tehnični odbor, kar bi pomenilo izredno zavlačevanje pri reševanju vprašanja. Sindikalni predstavniki so od deželne up-

ti 31. decembra 1986. Sindikalne organizacije so za danes ob 14. uri napovedale zborovanje osebja podjetja SASPI, ki bo razpravljalo o nadaljnjih akcijah.

O položaju upepeljevalnika smeti so razpravljali včeraj jutraj tudi na sedežu pokrajinske uprave. Seje so se udeležili pokrajinski odbornik za ekologijo Alberto Dini, občinska odbornika za zdravstvo Lucio Cernitz in za javne industrijske usluge Ugo Orlando in funkcionarja Tržaške krajevnega zdravstvene enote Botteghelli in Gabucci. Po seji so poslali brzojavko, s katero pozivajo deželni odborniki za javna dela in za zdravstvo, tržaškega prefekta in ministrstva za zdravstvo in za okolje, naj čimprej odobrijo načrt tržaške Občine za izgraditev izogrevalnih komor, s katerimi naj bi upepeljevalnik prilagodili zakonskim predpisom.

Obvestilo šolskim

Deželni šolski urad obvešča, da sta na oglasni deski Urada na ogled prednostna lestvica in seznam habilitiranih rednega natečaja za profesorje slovenskih višjih srednjih šol za glasbeno vzgojo (razred XXXVII). Na ogled sta tudi prednostna lestvica in seznam habilitiranih rednega natečaja za profesorje slovenskih višjih srednjih šol za trgovske in podjetniške discipline (razred XXIII).

Urnik avtobusov ob praznikih

Vodstvo Konzorcijalnega podjetja za prevoze ACT sporoča, da bodo avtobusi vseh prog na božično vigilijo, jutri, 24. decembra, in na silvestrovo, 31. decembra, prenehali voziti od 22. uri. Na božič, v četrtek, 25. decembra, in na Novo leto, 1. januarja, bodo začeli avtobusi voziti ob 7. uri, tako da bodo odpadle jutranje vožnje do te ure. Vodstvo ACT obvešča nadalje, da bodo od danes do 6. januarja možne delne spremembe urnikov na nekaterih avtobusnih progah. Med božičnimi in novoletnimi počitnicami bodo namreč ukiniteli nekatere vožnje avtobusov, ki se jih prvenstveno poslužujejo dijaki in študenti.

rave izvedeli, da je podjetje SASPI predlagalo cene, ki so višje od običajnih cen na tržaškem tržišču. Deželno odborništvo za javna dela je torej znižalo izdatke za 25 odstotkov tudi zaradi dejstva, da je prejelo le en predlog. Dokler Dežela ne bo izrazila svojega mnenja, pa tržaška Občina ne more oddati dela v zakup. Na ta način niso zadoščeni vsi pogoji za podaljšanje roka zakona 915/82, ki bi moral zapas-

S posojilom FRIE podjetju Transfruit v Trstu večji promet južnega sadja

Med pobudami, ki jih prevideva takoimenovani paket za Trst oziroma zakon št. 26/1986, je tudi odobritev posojil s posebnimi pogoji, ki jih bo dodeljeval Deželni sklad za gospodarske investicije FRIE. Upravni odbor rotacijskega sklada je namreč te dni odobril posojila FRIE nekaterim tržaškim in goriškim podjetjem.

V Trstu se bo posojila poslužilo podjetje Transfruit, ki uvaža in prodaja zlasti južno sadje. S posojilom, približno 4 milijarde lir, bo zgradilo nove hladilnice in očiščevalne zračne naprave za primernejše spravilo južnega sadja, ki prihaja v Trst v največji meri z ladijskimi tovori. Ta investicija bo omogočila povečanje ladijskega tovornega prometa, saj predvidevajo, da bo v tržaško pristanišče prišlo letno nad 50 tisoč ton južnega sadja več.

Sklad FRIE bo v prihodnje omogočil večje investicije tudi nekaterim goriškim podjetjem.

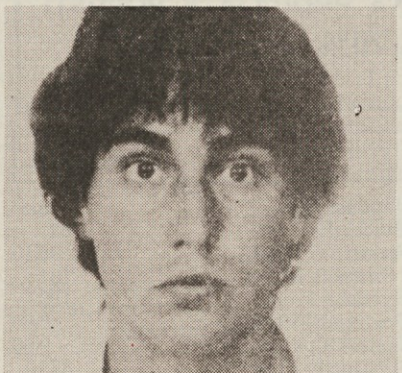
Družabni večer KD Kraški dom

Slovensko kulturno društvo Kraški dom je priredilo družabni večer, s katerim je želelo izreči voščila, pa tudi priznanje in zahvalo vsem odbornikom in članom in drugim kulturnim delavcem za vse, kar so doprinesli k rasti in pestrosti kulturnega življenja v republiški občini. Srečanje, ki je ob lepi udeležbi potekalo v soboto zvečer v občinski telovadnici v Repnu, je bilo tudi praznik včlanjevanja.

O pomenu kulturne dejavnosti ter o neprecenljivem doprinosu kulturnih delavcev je v svojem pozdravnem in voščilnem nagovoru spregovoril predsednik društva Milko Guštin. Večer sta nato popestrila nastop Lovskega pevskega zbora Doberdob pod vodstvom Janka Simonete in predvajanje diapozitivov o akciji postavitve spomenika žrtvam fašizma na Colu ter o partizanskem pikniku v Pod Golcu. Obe pobudi, ki ju je v fotoaparatu ujel Mario Kralj, sta v prvi vrsti dokazali, da je odziv ljudi vedno množičen, ko gre za občutene probleme.

■ **Sindikata SUNIA sporoča svojim članom**, da se do 20. januarja lahko prijavijo na natečaj, ki ga je razpisala tržaška Občina za 108 stanovanj v Naselju Sv. Sergija. Prijavijo se lahko vsi tisti, ki jim grozi stanovanjski izgon (termin 30. junija 1987). Za nadaljnje informacije se zainteresirani lahko obrnejo na sedež sindikata SUNIA, Ul. S. Lazzaro 9, vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure, razen ob četrtek popoldne in ob sobotah.

Pretrsljiva smrt mladeniča v avtu, ki ga je zajel ogenj

Dario Bembi

Mladenič iz Milj je bil v noči med nedeljo in ponedeljkom žrtev hude prometne nesreče v Ul. Trieste v Miljah. 25-letni Dario Bembi iz Ul. Fellu-

ga v Miljah je ostal ukleščen v gorečem avtomobilu, potem ko je le-ta silovito treščil v obcestni zid. Voznik avtomobila, 27-letni Marco Marengo, prav tako iz Milj (Ul. 25. aprila) je bil le laže ranjen.

Nesreča se je pripetila malo po polnoči v bližini postaje miljskih gasilcev. BMW 2002, v katerem sta se peljala mladeniča, je v blagem ovinku verjetno zaradi prevelike hitrosti zaneslo s ceste: vozilo je udarilo v zid in se odbilo na cesto, kjer se je prevrnilo na streho. V trenutku so avto zajeli plameni. Medtem ko je Marengo po udarcu v zid vrgel iz avtomobila, je ostal Bembi ujet v prevrnjenem avtu. Zanj ni bilo več pomoči.

Marengo so z rešilcem prepeljali v bolnišnico na Katinari, kjer se bo moral zaradi raznih poškodb zdraviti 20 dni.

Med zajtrkom so se tla udrla

Elisi Servi, 47-letni Rojančanki, ki stanuje v visokem pritličju v Ul. Oberdorfer 4, včerajšnji zajtrk gotovo ni bogve kaj teknil. Med jutranjim okrepčilom so se namreč udrla tla njene kuhinje. V trenutku sta se štedilnik in del kuhinjske omare pogreznila približno poldrugi meter globoko. Ženska se je pri tem laže poškodovala in se, seveda, tudi močno prestrašila. Z rešilcem so jo prepeljali v bolnišnico; zdraviti se bo morala deset dni.

Tržaški gasilci, ki so jih poklicali na kraj nesreče, so ugotovili, da so v stanovanju pred kratkim spremenili razporeditev prostorov; tla v kuhinji naj bi bila odtlej preveč obremenjena s težo, kar naj bi botrovalo včerajšnji nesreči. Posegli so tudi uslužbenci občinskega podjetja Acega, ki so za nekaj ur zaprli osrednji ventil plinovoda v poslojpu; obstajala je namreč nevarnost, da bi začel plin uhajati iz cevi, ki so, potem ko so se tla udrla, zaštrlele iz ruševin.

† Zapustil nas je naš predragi

Bruno Milič

Pogreb bo danes, 23. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v zgornjo cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Nadja, otroka Katja in Alan, mama Zora ter drugo sorodstvo.

Repnič, 23. decembra 1986

(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Elizabeta Kosmina vd. Caharija

Pogreb drage pokojnice bo danes, 23. t. m., ob 13.30 iz nabrežinske kapele v cerkev.

Žalujoči: hči Cvetka z družino, hči Albina z družino, sin Pino in Lenka.

Nabrežina, 23. decembra 1986

† Zapustila nas je naša draga sestra in teta

Marija Čufar

Pogreb bo jutri, v sredo, 24. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazoviško cerkev.

Žalostno vest sporočajo sestra Anica, vnukinja Marica in Marta z družinama ter drugo sorodstvo.

Bazovica, Križ, Opčine, Firence, 23. decembra 1986

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob izgubi drage

Zore Ukmar por. Carli

se toplo zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in kakorkoli počastili njen spomin.

SVOJCI

Trebče, 23. decembra 1986

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 120 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -, za organizacije in podjetja mesečno 500 -, letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275. Tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

23. decembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Januarja mu bodo sodili zaradi sodelovanja s kamoro v Irpinii

Francesco Pazienza prišel iz ječe brez pologa polmilijardne kavcije

TURIN — Francescu Pazienzi, mešetarskemu poslovniku in bivšemu tajnemu agentu, ki je vpleten v nezakonite finančne operacije in teroristična dejanja reakcionarne kova s pokoli, so dovolili začasno na prostost. Turinsko jetnišnico je zapustil včeraj ob 16.15, obvezno pa bo moral bivati v Lericiju in se štirikrat na teden javiti krajevnim karabinjerjem.

Iz zapora je prišel brez varščine, ki bi bila morala znašati po prvotni zahtevi sodnikov pol milijarde lir, to pa zato, ker naj bi finančni stražniki ugotovili, da nima Pazienza ne v Italiji ne v ZDA dobrin, ki bi jih mogli zapleniti na račun kavcije. Sodnika Dell'Osso in Marra, ki raziskujeta ozadje stečaja zavoda Banco Ambrosiano, sta vložila pri milanskem Razsodišču za svoboščine priziv proti Pazienzovi izpustitvi, češ da gre za nevaren element, ki utegne pobegniti, pa tudi, ker ni še povedal vsega, kar ve, vendar zaman.

Dogodek je tudi sicer izzval proteste in zaprepanje. Poslanec PLI Patuelli je npr. zahteval, naj vlada poskrbi za osebno varnost Pazienze, ker da tvega podoben konec kot Calvi in Sindona, saj ima še mnogo pojasnitve preiskovalnim sodnikom. Predsednik Združenja svojcev žrtev fašističnega

pokola z dne 2. avgusta 1980 na železniški postaji v Bologni (85 mrtvih in 200 ranjenih) pa je naslovil veleposlaniku ZDA Rabbu brzojavko s pozivom, naj ameriško sodstvo podpiše Pazienzovo izročitev Italiji tudi v zvezi s tem tragičnim dogodkom. Telegram je pravzaprav namenjen državnemu taj-

niku Shultz, ki ga podpisnik označuje kot odločnega nasprotnika terorizma.

Pazienzo so aretirali 3. marca 1985 v Ameriki, ki ga je izročila Italiji 19. junija letos na zahtevo milanskega sodstva zaradi obtožbevega sodelovanja pri stečaju Banca Ambrosiana: mešetar je razpogal z ogromnimi vsota-

mi, ki jih je porabil po naročilu umorjenega finančnika Calvija. Toda 8. januarja bo moral še pred rimsko poroto zaradi vpletenosti v goljujke kamore pri upravljanju sredstev za popotresno obnovo v Irpinii, a obtožen je tudi nezakonite rabe letal vojaške obveščevalne službe SISMI.

Uradno so doslej ugotovili 1.343 primerov

Aids se naglo širi v Južni Ameriki

LIMA — Morda ne bodo nikoli ugotovili točnega števila obolelih za aidsom v Južni Ameriki, toda eno je gotovo: bolezen se silno hitro širi in doslej so uradno zabeležili 1.343 primerov, od katerih se jih je 646 končalo s smrtjo. »To niti slučajno niso pravi podatki«, zatrjuje kolumbijski specialist dr. Guillermo Prado v pogovoru za tednik Semana iz Bogote. Po podatkih perujske vlade, nedavno objavljenih v časniku La Cronica iz Lime, je največ aidsa v Braziliji, skupno 841 primerov. Samo letos so zabeležili 301 nov primer. V Mehiki so uradno ugotovili 249, v Kolumbiji 63, v Peruju pa 30 primerov.

Če oblasti ne bodo ničesar postorile, bo čez pet let v Braziliji že en milijon obolelih. Strokovnjaki dnevnika Globo so izjavili, da se v severovzhodnih predelih Brazilije zaradi slabih zdravstvenih in prehrabnih razmer bolezen lahko »afrikanizira«, se pravi, da se tako razširi kot v

Afriki, kjer je za bolezen stoletja, kot ji pravijo, obolelo že okoli sto tisoč oseb in množično umirajo.

Bolezen se širi vzporedno s seksualno promiskuiteto in pomanjkanjem vzgojne preventivne kampanje, pravi specialist Prada in dodaja, da južnoameriške države niso še v celoti zaznale nevarnosti aidsa. Po njegovih besedah je samo v Kolumbiji 1.400 zdravih oseb, okuženih z aidsom, ki same morda ne bodo nikoli obolele, bodo pa okužile na stotine in več oseb.

Eden izmed voditeljev gibanja za osvoboditev homoseksualcev Manuel Velandia je v intervjuju za Semano povedal, da se veliko bolnikov skriva, ker se bojijo škandala in sramote. Mnogi zato molče sprejemajo smrt.

Medtem ko homoseksualci v ZDA živijo v nekakšnih getih, so na Zelenem kontinentu zaradi prepovedi homoseksualnosti prisiljeni živeti v »ilegali« in s tem samo še pospešujejo širjenje bolezni.

Stavka uslužbencev metrója

Parižani vztrajajo in upajo (dum spiro, spero), da bo kljub stavki uslužbencev metrója, iz tunela le prikukal vlak (Telefoto AP)

6,2 milijarde ljudi do leta 2.000

WASHINGTON — Ameriški inštitut za preštevanje svetovnega prebivalstva je izračunal, da nas bo leta 2.000 6,2 milijarde ljudi, kar tudi pomeni, da se bo do takrat rojevalo 4,5 otroka vsako sekundo.

Največ ljudi bi se moralo še vedno gnesti na Kitajskem (kar polovico vsega svetovnega prebivalstva), nadpovprečno obljudene pa bodo tudi Indija, SZ in ZDA. Izvedenci ameriškega inštituta so tudi mnenja, da bodo ljudje silili vse bolj na kup in se tiščali velikih mestnih središč.

Tokio (kjer zdaj živi kar 25,4 milijona ljudi in se razprostira že do sosednje Jokohame) bo izgubil palmo najbolj obljudenega mesta na svetu, saj jo bo moral verjetno predati Ciudad de Mexico.

Mladi britanski reveži

LONDON — En angleški otrok vsakih pet živi v revščini, kar je štirikrat več kot per dvajsetimi leti. Do tega zaskrbljujočega zaključka so prišli člani neke socialne organizacije, ki se ukvarja z otroško revščino.

Pravijo, da gre za moderne Olivere Twiste, sicer pa razpolagamo tudi z znatno novejšo literarno primerjavo, ki je verjetno prikladnejša. Gre namreč za mlade Adriane Mole (po istoimenskem heroju dveh lanskoletnih bestsellerjih), ki žive v neurejenih družinskih razmerah in pretežno od finančne pomoči, ki jo nudi angleško socialno skrbstvo.

Atentatorjev kratki beg

BRISBANE — Možakar irskega porekla, ki je pred nedavnim nameraval umoriti papeža Janeza Pavla II., ko se je ta mudil na obisku v Avstraliji, je zbežal iz umobolnice, kamor so ga dale zapreti sidneyske oblasti. Policija ga je namreč aretirala v brisbanski občinski palači malo pred papeževim prihodom. Irec je imel pri sebi škatlo iz lepenke, v kateri je skrival molotovko. Hotel se je spraviti na papeža iz prepričanja, da je Janez Pavel II. preveč bogat.

24-letni Richard McLachlin se je dokopal do prostosti — ki je trajala le borih osem ur, saj ga je policija nemudoma spet ulovila — tako da je zbežal skozi straniščno okno.

ŽENSKA — MOŠKA — OTROŠKA
OBLAČILA

v TRŽIČU (Monfalcone) Ul. Duca d'Aosta 91-93

Z IZREDNIM USPEHOM SE NADALJUJE
RAZPRODAJA

s popusti od 30% do 80%
na vseh artiklih

obv. obcini

Najboljša izbira

Vošči vesele
božične
in
novoletne praznike